

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชา ในการบริหารระบบฝึกอบรมครู แบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ศศิรินทร์ มหาวงศ์นันท์^{1*} ไพโรจน์ สลธิยากร² และ ชัยวิจิตต์ เขียรชนะ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการ และ 2) พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในการบริหารระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ โดยใช้วิธีวิจัยและพัฒนา และการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าแผนกวิชา ครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ จำนวน 420 คน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ระบบการฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ ผู้มีส่วนร่วมในสถานศึกษาและผู้มีส่วนร่วมในสถานประกอบการ องค์ประกอบที่ 2 คือ การดำเนินการฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม โดยใช้หลักการบริหารแบบวงจรวัฏจักรเดมมิ่ง และองค์ประกอบที่ 3 คือ ระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบที่พัฒนาขึ้นผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชา ในการบริหารระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1) คู่มือการบริหารระบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชา ในการบริหารระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) หลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชา ในการบริหารระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ โดยการประยุกต์ใช้แบบจำลองซิป มีดังนี้ การประเมินสภาวะแวดล้อม พบว่าหัวข้อเรื่อง ในการฝึกอบรมทั้ง 3 หัวข้อเรื่องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมีดัชนีความสอดคล้องกันและมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด การประเมินปัจจัยนำเข้าพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีความสอดคล้องกันทุกรายการ ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ ด้านทฤษฎีเท่ากับ 83.65/82.32 และคะแนนของผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติ มีค่าร้อยละ 80.42 การประเมินกระบวนการพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีเท่ากับ 84.61/83.68 และคะแนนของผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติเท่ากับร้อยละ 80.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าการจัดฝึกอบรมในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด และการประเมินผลผลิตพบว่าผู้บังคับบัญชาของสถานศึกษาเป้าหมายมีความคิดเห็นต่อการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเข้ารับการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดฝึกอบรมในสถานประกอบการของครูผู้สอนที่ผ่านการอบรม ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และการประเมินความเหมาะสมของผู้บังคับบัญชา หัวหน้าแผนกวิชา ครูผู้สอนในแผนกวิชา หัวหน้างานหรือหัวหน้าสถานประกอบการ ที่มีต่อคู่มือการบริหารจัดการ คู่มือหัวหน้าแผนกวิชา คู่มือครู คู่มือสถานประกอบการ ในการบริหารระบบฝึกอบรมครูแบบมีส่วนร่วม สำหรับฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ แบบมีส่วนร่วม

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 09-4408-8765 อีเมล: sasirin_ma@hotmail.com

Training Curriculum Development for the Heads of Departments to Manage Teacher Training on Participatory for Enterprises Internship

Sasirin Mahawongsanan^{1*} Pairote Stirayakorn² and Chaiwichit Chianchana²

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop and evaluate the appropriateness of the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship and 2) to develop and evaluate the proficiency of the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship. The research was research and development and experimental research. The research targets were 420 participants included management team, department heads and teachers in vocational institutes under the Office of Vocational Education Commission (OVEC) and private enterprises. The results can be concluded as follows. 1) The participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship consisted of 3 main components, i.e. 1) the stakeholders from vocational institutes and the enterprises, 2) the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship using Deming Cycle, and 3) the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship validated by specialists. The results of the evaluation showed that the developed training program was very high appropriateness complying with the research hypothesis. 2) The results of the efficiency evaluation of the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship revealed that the training program consisted of: 1) the handbooks for the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship evaluated at high appropriateness and 2) the curriculum for the participatory training course for department heads on the teacher training management in enterprise internship evaluated by CIPP Model. The evaluation of the training course according to CIPP Model showed that the context evaluation revealed high congruence between the 3 topics and the objectives of the training course with very high appropriateness. The input evaluation presented high appropriateness and high congruence in every aspect. The try-out of the training course showed that the achievement on the theoretical aspect was 83.65/ 82.32 and that of the practical part was 80.42 The process evaluation showed that the achievement score of the theoretical part was 84.61/ 83.68 and that of the practical part was 80.60 higher than the set criteria on both theory and practice. Moreover, the trainees reported high satisfaction on the training course. The product evaluation revealed that the superiors of the vocational institutes reported high satisfaction on the application of the trained knowledge of both skills and know-how to arrange the training in the enterprises. The superiors also reported high appropriateness on the management handbook, the handbook of department heads, teacher handbook, and the handbook for enterprises.

Keywords: Internship in enterprises, Participation

¹ Doctoral Degree Student, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Associate Professor, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author Tel. 09-4408-8765 e-mail: sasirin_ma@hotmail.com